

فروشگاه ، بزرگترین سایت تخصصی معماری

جهت مشاهده آموزش نرم افزارهای معماری از صفر تا ۱۰۰ با زبان فارسی و با

کمترین هزینه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده نقشه ها ، پایان نامه و طرح های نهایی آماده معماری جهت کانسپت

گرفتن و یا تحویل پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت مشاهده مقالات ، رسالات و مطالعات نهایی آماده معماری جهت تحویل

پروژه [اینجا](#) را کلیک کنید.

بزرگترین سایت تخصصی معماری WWW.CADYAR.COM

جهت عضویت در کانال ما در تلگرام کافیسیت روی عکس زیر کلیک کنید.

برای انجام پروژه های عمران و معماری با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

آیدی تلگرام

<https://t.me/Cadyar>

آیدی تلگرام

<https://t.me/Cadyarmemar>

Vrya.cadyar@gmail.com

جهت مشاهده مطالب زیر به صورت رایگان کافیسیت روی لینک روبرو عنوان موردنظر کلیک کنید

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=473)

دانلود رایگان کتب معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=262)

آموزش رایگان پست پروداکشن در معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377](http://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1377)

دانلود رایگان مقالات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=206](http://www.cadyar.com/?cat=206)

دانلود رایگان نقشه های معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=1300](http://www.cadyar.com/?cat=1300)

دانلود رایگان رساله و مطالعات معماری

[HTTP://WWW.CADYAR.COM/?CAT=283](http://www.cadyar.com/?cat=283)

آموزش رایگان نرم افزار های معماری

جهت مشاهده مطالب کاربران مهمان که مطالب خود را به صورت رایگان و یا در قبال هزینه به اشتراک گذاشته اند در سایت کدیاری [اینجا](#) کلیک کنید.

شما نیز میتوانید مطالب خود را در سایت کدیاری به اشتراک بگذارید تا بدون هیچ هزینه ای صاحب شغل دوم شوید. جهت اشتراک گذاشتن مطالب خود [اینجا](#) را کلیک کنید.

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات معماری با
قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰

قسمتی از کاملترین رساله فرهنگسرای
ملاصدرا در 140 صفحه در قالب ورد:

زندگینامه ملاصدرا

۱-۱-۱- زاد روز ملاصدرا

در شیراز پرنده ای به پرواز در می آید که موسوم به مرغ نوروزی و پرنده ی مزبور ، ده یا پانزده روز قبل از آغاز بهار ، در آسمان شیراز پرواز می کند و هنگام پرواز صدایی چون صفیر بر می آورد .

در گذشته شیرازی ها وقتی صدای پرنده ی مزبور را می شنیدند به هم تبریک می گفتند چون می دانستند که بهار نزدیک است .

در روز نهم جمادی الاول سال ۹۸۰ هجری قمری با شنیدن صدای مرغ نوروژی صدای گریه ی نوزاد تازه متولد شده ی ابراهیم قوام شیرازی ، صدر الدین محمد ، در محله ی قوام شیراز نیز به گوش رسید .

به روایتی پدر او خواجه ابراهیم قوام ، مردی دانشمند و وزیر فرماندار پارس - محمد میرزا که بعدها به شاه محمد خدابنده معروف شد بود - و صدرالدین محمد تنها فرزند او ، حاصل یک دعا بود . به باور هانری کربن خواجه ابراهیم بازرگان بود و به خرید و فروش مروارید ، شکر بنگاله و شال کشمیری میپرداخت . وی هر از گاهی برای به دست آوردن مروارید به مغاص لؤلؤ در بحرین میرفت.

۱-۱-۲- ملامدرا هنگام تحصیل در شیراز

ابراهیم امین التجار ملامدرا را همانند دیگر کودکان در مکتب خانه ی محله نزد ملا احمد گذاشت تا درس بخواند و خواندن و نوشتن و قرائت قرآن را بیاموزد .

باری ملامدرا کوچک در مکتب خانه ی ملا احمد نشان داد که استعدادش از تمام اطفال بیش تر است چون هر چه را که آموزگار یک مرتبه برای او می خواند ، حفظ می کرد و ضرورت نداشت که چیزی را دوبار برایش بخوانند و این حافظه ی نیرومند آن طفل ملا احمد را متحیر کرده بود .

ابراهیم امین التجار یک تاجر سرشناس و فردی متمول بود و معتقد بود که علم بدون ثروت بدتر از تهیدستی بدون علم است . او می خواست که پسرش بازرگان شود و علم را به اندازه ای که از پس کارهایش بر بیاید بداند ؛ اما ملامدرا بسیار با استعداد بود و زودتر از سایر کودکان مکتب درس های مکتب خانه را به پایان رساند .

ابراهیم امین التجار با وجود مخالفت با ادامه تحصیل محمد ، با وساطت ملا احمد و جمعی از دوستانش راضی به ادامه تحصیل فرزندش شد .

از آن جا که سن ملامدرا به مرحله ای نرسیده بود که وی بتواند در مدارس عمومی تحصیل نماید بنابراین ابراهیم از مردی موسوم به عبد الرزاق ابرقوئی در خواست کرد که هر روز به خانه اش بیاید و علمی را که فرا گرفتن آن ها مفید به نظر می رسد به ملامدرا بیاموزد .

۱-۱-۲-۱- تحصیل نزد عبد الرزاق ابرقوئی

ملامدرا نزد معلم جدید شروع به فرا گرفتن صرف و نحو نمود .

روز اول درس ، عبد الرزاق از ملاصدرا خواست که شعری از متنبی را در بالای دیباچه ی کتاب صرف بنویسد :

لو لا المشقه ساد الناس كلهم
الوجود يقفر و
الاقدام قتال

یعنی اگر لزوم تن دادن به مشقت نمی بود تمام مردم به درجه ی آقایی می رسیدند ، هم چنان که اگر خطر تنگدستی وجود نمی داشت همه می توانستند کریم شوند و اگر خطر مرگ نبود می توانستند ابتکار نماید و قدم به جلو بگذارند .

این بیت عربی برنامه ی زندگی ملاصدرا بود و تا روزی که حیات داشت مشقت تحمل می کرد .

وقتی شعر نوشته شد عبد الرزاق گفت : ای پسر بدان که دو مشقت وجود دارد که تمام شدنی نیست ، یکی مشقت تحصیل علم و دیگری مشقت سلوک در طریق عرفان .

شیوه تدریس وی این گونه بود که ملاصدرا بعد از رفتنش باید درس آن روز را مرور می کرد و به خاطر می سپرد و روز بعد تمام چیز هایی را که روز قبل آموخته بود بر زبان می آورد .

عبد الرزاق بسیار متحیر بود از آن که چگونه ملاصدرا درس روز قبل را بدون اسقاط یک حرف بر زبان می آورد تا این که بعد از روز سوم تدریس نزد پدر محمد رفت و از استعداد بی نظیر فرزندش که چون فارابی معلم ثانی بود گفت .

۱-۱-۳- وقفه در تحصیل

بعد از دو ماه تحصیل دو واقعه ناگوار اتفاق افتاد که سبب وقفه ی تحصیل ملاصدرا گردید . واقعه ی اول مرگ عبد الرزاق در اثر مرض حصه و دیگری وفات شاه تهماسب یکم صفوی و به پادشاهی رسیدن شاه اسماعیل دوم صفوی که سبب ناامنی ایران از جمله شیراز گشت و ابراهیم قوام از بیم جان ، خانواده ی خود را از شیراز به امیرنشین های جنوب خلیج فارس برد .

پس از مرگ یا کشته شدن شاه اسماعیل دوم و با به فرمانروایی رسیدن شاه عباس یکم دوران هرج و مرج به پایان رسید و ابراهیم و خانواده اش به شیراز بازگشتند . محمد به فرمان پدرش به بصره رفت و در حجره ی بازرگانی شیرازی به نام یوسف بیضاوی که پدرش با او قرارداد بازرگانی بسته بود ، به کار مشغول شد.

سه ماه پس از آن ، ابراهیم قوام به دیار باقی شتافت و محمد سوگوار ناگزیر به شیراز بازگشت و به گرداندن حجره‌های بازرگانی پدرش پرداخت.

ملاصدرا مدتی در حجره ی پدر به تجارت مشغول بود اما شوق تحصیل در اصفهان مانع از ماندن وی در شیراز شد و او تجارت خانه و خانواده اش را به دایمی خود سپرد و عازم اصفهان شد .

۱-۱-۴ - تحصیل در اصفهان

ملاصدرا بعد از این که از تمشیت امور حجره و خانواده فارغ گردید عازم اصفهان شد و بعد از ورود به آن شهر چون قصد سکونت دایمی داشت خانه ای خریداری نمود .

او در مدرسه ی خواجه ی اصفهان نیز از محضر درس استادانش شیخ بهایی ، میرداماد (معلم ثالث) و میرفندرسی بهره جست . ملاصدرا دروس فقه ، علوم حدیث و تفسیر را از شیخ بهایی ، حکمت الهی و حکمت شرق و غرب را از میرداماد و علم ملل و نحل را از میرفندرسی آموخت .

به هر حال شاه عباس یکم در پایان سال ۹۹۹ هجری قمری ، از قزوین به اصفهان نقل مکان کرد و این شهر را به پایتختی خویش برگزید .

در بخش کردن میراث یکی از توانگران اصفهان ، هوش ، آگاهی و دانش ملاصدرا در مسائل فقهی بر شاه عباس آشکار شد و شاه تصمیم گرفت تا از مدرسه ی خواجه بازدید کند و با شیخ بهایی و ملاصدرا بیشتر آشنا شود .

۱-۱-۵ - دوران تبعید

ملاصدرا پس از کسب درجه ی اجتهاد، به تدریس در مدرسه ی خواجه پرداخت ، اما از آنجایی که نظریاتش در برخی مسائل فقهی با بیشتر دانشمندان قشری اصفهان متفاوت بود ، او را به بدعت‌گذاری در دین متهم ساختند . علما گفتند که ملاصدرا باید مسئله انکار تقلید را پس بگیرد و تصدیق نماید که تقلید در مذهب ضروری است و مردم باید از علما تقلید کنند.

علمای اصفهان تصور می کردند که می توانند با تهدید ملاصدرا به تکفیر ، او را وادار به استغفار نماید اما ملاصدرا از تهدید آنها نترسید و حرفی زد که انکار مطلق دانشمندان اصفهان بود. زیرا ملاصدرا گفت :

چون شما از عرفان شیعی بی اطلاع هستید برای ارشاد خلق صالح نمی باشید چون صلاحیت ارشاد خلق را ندارید فتوای شما در مورد تکفیر بدون اثر است .

شاه عباس وقتی دریافت که تمام علمای اصفهان از ملاصدرا شاکی هستند و می گویند که وی باید از تدریس منع گردد ، حاتم بیک ملقب به اعتمادالدوله را که وزیرش بود نزد ملاصدرا فرستاد و پیغام داد که بهتر است شما چندی استراحت کنید و به مدرسه نروید تا صدای اعتراض علمای اصفهان خاموش شود .

ملاصدرا از رفتن به مدرسه خودداری کرد و درس او قطع شد .

اما علما خواهان تبعید او از اصفهان شدند . بدین سان ملاصدرا از اصفهان تبعید شد . او راه مورچه خورت را در پیش گرفت و از آنجا راهی کهک قم گشت .

ملاصدرا در دوران تبعید به حوزه های رفت اما به او اجازه نمی دادند . جلوی دگر اندیشی گرفته می شد و او را مرتد اعلام می کردند . ملاصدرا به مدت ۷ سال در کهک قم و در تبعید زیست ، اما هرگز کار تدریس و پژوهش را رها نکرد و در همان روستای کوچک و دورافتاده به برگزاری جلسات درس مبادرت نمود . دروس وی بیشتر درباره ی افکار و باورهای حکیمان و دانشمندان ایرانی مانند شهابالدین سهروردی ، ابن سینا و ابویعقوب الکندی و برخی از دانشمندان اندلسی هم چون ابن عربی و ابن رشد بودند و هم چنین کتاب های خود به رشته تحریر در آورد .

۱-۱-۶ - انتقال ملاصدرا به شیراز

الله وردی خان که از سال ۱۰۰۳ تا ۱۰۲۱ هجری قمری حاکم فارس بود ، تصمیم گرفته که ملاصدرا را به شیراز منتقل نماید و برای اینکه طلاب بتوانند از محضر آن مرد استفاده کنند به هزینه ی خود مدرسه ای برای ملاصدرا ساخت که آن را مدرسه ی خان می خوانند .

قبل از اینکه مدرسه به اتمام برسد حکمران فارس ملاصدرا را به شیراز جلب کرد تا این که تدریس را شروع کند .

ملاصدرا در مدرسه ی خان شیراز که بزودی دارای شهرت زیاد شد ، علم حکمت الهی را تدریس کرد .

صدرالمتالهین از عهده ی تدریس چند علم دیگر هم بر می آمد ولی درس بخصوص او که در سراسر ایران شهرت داشت حکمت الهی بود .

حکمت الهی که ملاصدرا در مدرسه ی شیراز تدریس می کرد نه علم الدین بود نه فلسفه . کاری که ملاصدرا در دنیای شیعه کرد کاری بود بزرگ و بعد از وی دیگران هم در صدد بر آمدند که آن کار را بکنند و حکمتی را بگویند که بتوان با آن اصول دین را توضیح داد . اما ملاصدرا مبتکر است و دیگران مقلد و بمصداق الفعل للمتقدم حق ملاصدرا را در این مورد محفوظ است.

۱-۷-خانواده و فرزندان

صدرالمتألهین داماد میرزا ضیاء الدین محمد بن محمود الرازی مشهور به ضیاء العرفا پدر زن شاه مرتضی والد فیض کاشانی است. و بدین ترتیب باید گفت فیض پیش از آشنایی علمی باید صدرالمتألهین با او ارتباط خویشاوندی داشته و دختر ملاصدرا ، دخترخاله فیض بوده است .

فرزندان صدرالمتألهین که هر یک از علوم اسلامی بهره ای وافی برده و از نامداران جهان اسلام محسوب می شوند جلوه دیگری از روح الهی آن فیلسوف وارسته می باشد که در نظام خانواده تجلی یافته .

اولین فرزند این خانواده ام کلثوم در سال ۱۰۱۹ به دنیا آمد و دانش و بینش و علم فلسفه را از پدر آموخت و در سال ۱۰۳۴ به عقد ملاعبدالرزاق لاهیجی (فیاض) درآمد . او همچنان در محضر همسرش به تحصیل ادامه داد تا در اکثر علوم متعارف سرآمد همگان شد به نحوی که در مجالس دانشمندان شرکت می نمود و با آنان به مباحثه می پرداخت.

محمد ابراهیم ، ابوعلی حکیمی دانشمند و عارفی سالک و محدثی والامقام است که در سال ۱۰۲۱ به دنیا آمد و در محضر پدر به تحصیل پرداخت . کتاب های متعدد نگاشت و کتابی نیز به عروه الوثقی در تفسیر آیه الکرسی به زبان فارسی نوشت ولی آن چنان که از بعضی از نوشته هایش پیداست و عده ای از تراجم نویسان تصریح نموده اند در اواخر عمر بشدت از فلسفه رویگردان شد و بر فلاسفه تاخت .

زبیده خاتون متولد ۱۰۲۴ ، سومین فرزند ملاصدرا ، عالمی ادیب و فاضل و حافظ قرآن ، همسر دانشمند بزرگ میرزا معین الدین فسائی و مادر ادیب میرزا کمال الدین فسائی (میرزا کمال) داماد مجلسی اول است . و حدیث و تفسیر قرآن را از پدر و خواهر بزرگ خود آموخت و در ادبیات استاد فرزند خود بود .

زینب سومین دختر ملاصدرا است که عالمی فاضل و متکلمی اندیشمند و فیلسوفی عارف و عابد و زاهد و از ستارگان درخشان فصاحت و بلاغت

و ادب بود ، در محضر پدر و برادرش بهره ها برد و پس از ازدواج با جناب فیض کاشانی تحصیل خود را در محضر همسرش به کمال رساند . سال تولد زینب در کتب تراجم نیامده ولی تاریخ وفاتش را ۱۰۹۷ نوشته اند .

دومین پسر ملاصدرا نظام الدین احمد دانشمندی ادیب و حکیمی به نام و شاعری عارف است که در سال ۱۰۳۱ در شهر کاشان به دنیا آمد و در رجب سال ۱۰۷۴ وفات یافت وی کتابی به نام مضمار دانش به زبان فارسی دارد .

آخرین فرزند صدرالمتالهین معصومه خاتون همسر علامه بزرگ میرزا قوام الدین نیریزی از شاگردان به نام صدرالمتالهین و حاشیه نویس کتاب اسفار است . او در تاریخ ۱۰۳۳ به دنیا آمد و ۱۰۹۳ وفات یافت . بانویی دانشمند و ادب دوست ، حدیث شناس و عابد و زاهد و حافظ قرآن کریم بود که در محضر پدر و سپس خواهرانش زبیده و ام کلثوم علوم و معارف روز را فرا گرفت .

حکیم وارسته در طول عمر ۷۱ ساله اش هفت بار با پای پیاده به حج مشرف شده و گل تن را با طواف کعبه ی دل صفا بخشیده و در آخر نیز سر بر این راه نهاده و به هنگام آغاز سفر هفتم یا در بازگشت از آن سفر در سال ۱۰۵۰ ق در شهر بصره تن رنجور را وداع نمود و در جوار حق قرار گرفت و در همان جا به خاک سپرده شد و اگر چه امروز اثری از قبر او نیست اما عطر دلنشین حکمت متعالیه از مرکب نوشته هایش همواره به مشام خاک و جان را می نوازد.

صدرالمتالهین از نویسندگان خوش قلم و پرکار در فلسفه اسلامی است و آثار قلمی او لطیف و در کمال فصاحت و بلاغت است و به تعبیر یکی از استاتید صاحب نظر ، در گذشته تاریخ فرهنگی شیعه دو نفر در حسن تعبیر و شیوایی قلم بی نظیر بوده اند و شاید در آینده هم نظیری نداشته باشند، شهید ثانی زین الدین جبل عاملی که در فقه قلم شیرین و جذاب و روانی دارد و صدرالمتالهین شیرازی که فلسفه را با بیانی روان و قلمی شیوا تقریر نموده است .

تالیفات حکیم شیرازی که بیش از چهل عنوان کتاب و هر یک در نوع خود شاهکاری بی نظیر می باشد به جز رساله سه اصل در علم اخلاق و چند نامه جملگی به زبان عربی (زبان رسمی مراکز علمی آن عصر) نوشته شده و دارای نثری روشن و فصیح و مسجع و برای آموزش فلسفه و عرفان بسیار آسان و سهل است . در میان آثار فلسفی و بخشی خصلت عرفانی بارزتری دارند و بعضی دارای لحن برهانی و استدلالی تر هستند ، هر چند که از تمامی آنها بوی عرفان به مشام می رسد.

نوشته های صدرالمتالهین در مجموع از ویژگی هایی چون جامعیت ، داوری مصلحانه بین آراء مختلف ، استفاده از عقل و ذوق و وحی در حل مبهمات ، احاطه بر آراء گذشتگان و در آخر سهل و ممتنع نویسی برخوردار است.

به تعبیر علامه حسن زاده آملی کتاب اسفار اربعه ام الكتاب مؤلفات ملاصدرا است که در اواخر دوره ی اقامتش در کهک شروع به تالیف آن نموده و از نظر دامنه و گسترش مطالب بی گمان بر شفای بوعلی سینا و فتوحات کلیه ابن عربی مقدم است . این کتاب به یک معنا نقطه ی اتصال و حلقه جامعه دایره المعارف مشافی این سینا و اقیانوس اسرار باطنی ابن عربی است و به تعبیر دیگر هم اوج هزار سال تفکر و تامل دانشمندان و حکمای اسلامی است و هم شالوده مبنای عقلانی تازه و اصیلی است که از متن معارف اسلامی سرچشمه گرفته است .

-آثار ملاصدرا

(برگرفته از کتاب ذبیح الله منصورى - ۱۳۸۵)

۲-۱- چرایی القاب نسبت داده شده به صدرالدین محمد بن ابراهیم
قوام شیرازی

۱-۲-۱- چرایی لقب ملاصدرا

مطابق رسم قدما لقب دینی او صدرالدین بوده است . (ملاصدرا ، عرشیه ، ۲۱۸)

به هر روی ، آنچه به خوبی روشن است نام او و پدرش و پدربزرگش است . همه ی منابع رجالی ، چه آنها که از او به خوبی یاد کرده اند ، چه آنها که از او انتقاد کرده اند و چه آنها که تنها به نقل قول ها بسنده کرده اند ، از او با عنوانهایی چون : مولی ، مولانا ، حکیم متأله فاضل ، حکیم فلسفی صوفی محض و ... یاد نموده اند . عنوان مولی ، به معنی عام و اصطلاحی آن که نشان بزرگداشت نویسنده نسبت به شخصیت موضوع نگارش است ، در جلوی نام او آورده شده است . به گفته ی شیخ محمدرضا مظفر مصحح کتاب اسفار ، فیلسوف ما در نزد عموم مردم به ملاصدرا و در نزد شاگردان مکتبش به صدرالمتألهین شهرت دارد .

واژه ی ملا که از اواخر عهد تیموریان به بعد به این صورت رایج گردید ، در نزد عموم مردم نشان اجتهاد و بالاترین مرتبه ی علمی است . صدرا نیز می تواند اختصاری از صدرالدین باشد ، با الفی در آخر صدر که معمولاً حالت نسبت را نشان می دهد (یعنی صدری) اما با توقیر و احترام . تفسیر دیگری برای « صدر » نیز وجود دارد . درباره ی خاندان ملاصدرا ، آنچه آمده این است که خاندانی وضع و ثروتمند داشت و خود نیز ظاهراً یگانه فرزند و یا یگانه پسر پدر و مادرش بود . طرز زندگی او و سفرهای اجتناب ناپذیرش که مستلزم صرف مخارج زیاد برای سفر و سکونت در محل جدید بود ، نشان دهنده این است که ملاصدرا ، هرچند از اهل روزگار خود گله مند بود ، دست کم از ثروتی برخوردار بود که بتواند بدون اتکا و نیاز به دولتمندان و دولتمردان زمانه ، زندگی خود را پیش ببرد . صاحب قصص العلما می نویسد که گویند پدرش از وزرا بود و پسر نداشت و

التصور والتصديق	المسائل القدسية	الحكمة المتعالية فى الأسفار الأربعة العقلية
أجوبة مسائل بعض الخلان السلوكية	تفسير سورة التوحيد (١) (٢) رسالة فى المزاج	مفاتيح الغيب أسرار الآيات
رسالة الوجود الحركة الجوهرية اثبات شوق الهيولى بالصورة	المبدأ والمعاد الفوائد شواهد الربوبية	متشابهات القرآن المظاهر الإلهية رسالة العرشية
الحاشية على القبسات كسر اصنام الجاهلية شرح الهداية الأثيرية	ديباجة عرش التقديس خلق الأعمال	سه اصل تفسير القرآن الكريم
حل شبهة الجذر الأصم التعليقة على شرح حكمة الإشراق أجوبة المسائل الانصيرية تفسير حديث «الناس نيام فإذا ماتوا إنتبهوا» (مشكوك)	الخلصة الحشرية التنقيح فى المنطق رسالة فى إيصاله جعل الوجود ديوان شعر (جمع آورى ملا محسن فيض)	رسالة مسماة بإكسير العارفين رسالة فى سريان الوجود رسالة فى القضاء والقدر رسالة فى الحدوث شرح حديث «خلق الأرواح قبل الأجساد بألفى عام»
رسالة فى التشخص نامه ها (دو نامه به ميرداماد و...)	أجوبة المسائل الكاشانية رسالة فى الإمامة (مشكوك)	رسالة فى إتصاف الماهية بالوجود رسالة فى الحشر
الحاشية على الرواشح السماوية (مشكوك)	رسالة اللمية فى إختصاص الفلك بموضع معين	رسالة فى الواردات القلبية (التسبيحات القلبية)
الشواهد الربوبية فى المناهج زاد المسافر (زاد السالك)	أجوبة المسائل الجيلانية رسالة فى إتحداد العاقل والمعقول	إيقاظ النائمين المشاعر
(تنكابنى ، ٤٢٤) از وزراء	بسيار نذر و نیاز كرد تا محمد به دنيا آمد . ما اكنون نمى دانيم كه مقصود نويسنده بالا از عبارت «از وزراء	

بود» شرح اصول الكافي   التعليقات على
چه   (ناتمام)   إلهيات الشفاء
بوده   (ناتمام)

است ؛ آیا خود وزیر بود یا از خاندانی از وزیران قدیم بوده است ؟ نیز در جایی خود را « محمد معروف بصدراالدین ابن ابراهیم القوامی» خوانده و صاحب روضات الجنات نیز او را « المولى الفاضل الحكيم المتأله...الشيرازی القوامی المشتهر بالملاصدرا» معرفی کرده است . (ملاصدرا ، رسالة فى الحدوث ، ۳)

اکنون ما سه قرینه در دست داریم که پدر او را از وزیران بالفعل بدانیم . نخست پسوند قوامی ؛ چنان که مشهور است ، افراد بسیاری از خطه ی فارس و شیراز به ویژه در دوره ی قاجاریه به « قوام» منسوب بوده اند ، و البته بیشتر به صورت قوام الملك ، قوام الدوله و.. شهرت داشته اند . این افراد به احتمال بسیار زیاد از بازماندگان قوام الدین محمد معروف به صاحب عیار بوده اند . وی از وزیران مشهور و با کفایت خاندان مظفری در فارس و صاحب قلم و شمشیر هر دو بود که در سال ۷۶۴ ق به فرمان شاه شجاع با شکنجه به قتل رسید . (ملاصدرا ، رسالة فى الحدوث ، ۶۵۰ ، ۶۸۴ ، ۶۸۹)

این احتمال وجود دارد که بازماندگان او که در شیراز و فارس ریشه دار بودند ، قید قوامی را از باب شناساندن خود به کار می بردند . دوم ، ثروت خاندان ملاصدرا است که می تواند با همین امر ارتباط داشته باشد . سوم ، این که ملاصدرا « مشهور به صدر شیرازی » معرفی شده است . واژه صدر ، از دوران مغول به بعد و به ویژه در عهد صفویه ، نشانه ی ریاست، وزارت و صدارت اعظمی یا ریاست دیوانیان بوده است . نیز به نشانه ی بزرگی و ریاست ، گاه به کسانی با درجه ی پایین تر از صدارت کلّ کشور هم اطلاق می شده ، مثلاً به یک دیوانی بلندمرتبه در یک ولایت یا شهر . به این ترتیب از آنجا که ملاصدرا در چند جا خود را « صدر شیرازی» خوانده ، چه بسا که تلویحاً به شأن اجتماعی پدران و تبار خود نظر داشته است . شاید ذکر این نکته نیز بی فایده نباشد که در ولایات ایران معمولاً به کارگزاران دولتی و دیوانیان مأمور خدمت ، وزیر هم اطلاق می شد ، مثلاً وزیر فارس یا ... که اغلب در خدمت شاهزاده والی ، امر مشاوره و امور اجرایی را در دست داشت . در این صورت ، که منافاتی هم با عرفان و سیر و سلوک معنوی ملاصدرا ندارد ، دور نیست که پدر یا پدربزرگ ملاصدرا و یا هر دوی آنان صاحب مقامی دیوانی در شیراز بوده باشند که به جهت همان نیز به صدر ملقب شده بودند ، ضمن آنکه در عین حال می توانستند از بازماندگان وزیر مظفری نیز بوده باشند .

جهت دریافت هرگونه رساله و مطالعات
معماری با قیمت پایین با ما تماس بگیرید.

۰۹۹۰۷۵۳۰۹۲۰